

Datum: 2017-05-12
Diarienummer: 2017-000149

Räddningsnämnden

Föreläggande med nyttjandeförbud och vite enligt lagen om skydd mot olyckor på fastigheten Årsta 56:7

Förslag till beslut

Räddningsnämnden föreslås besluta

att förelägga fastighetsägaren till Årsta 56:7 - Gemensamhetsboende med vite enligt förslag i bilaga i detta ärende.

Sammanfattning

Med stöd av 5 kap 1§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) har tillsyn utförts på Årsta 56:7 - Gemensamhetsboende. Beslutet har föregåtts av ett föreläggande förenat med nyttjandeförbud som ej åtgärdats. Bristerna är av så allvarlig karaktär att brandförsvarets bedömning föranleder ett beslut om föreläggande med nyttjandeförbud och vite.

Bilagor

Förslag till beslut om föreläggande med nyttjandeförbud och vite.

Delges

Fastighetsägare

Anders Ahlström
Brandchef

Adressat:
SWA Kundcenter AB
André Andersson
Sylveniusgatan 3
754 50 Uppsala

Beslut om föreläggande med nyttjandeförbud och vite enligt lagen om skydd mot olyckor

Sidan 1 (8)

Diarienummer 2017-000149 RÅN 2017-0081	Datum och paragraf för beslut i räddningsnämnden	Ärendekod 1100
--	--	-------------------

Ägare SWA Kundcenter AB Sylveniusgatan 3 754 50 Uppsala Org. nr. 556866-7870	Nyttjanderättshavare Aktiveringspedagogen Uppsala AB Purjogatan 23 754 49 Uppsala Org.nr. 556983-8500	
Verksamhetens namn Årsta 56:7 - Gemensamhetsboende		Verksamhetens nummer 4203
Verksamhetens adress Salladsgatan 8		Fastighetsbeteckning Årsta 56:7
Närvarande ombud André Andersson		Telefon 073-6620200
Föreläggandet gäller ☒ Ägare ☐ Nyttjanderättshavare ☐ Brukare		Avgift för tillsynen Debiterad sedan tidigare

Med stöd av 5 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) har tillsyn utförts på Årsta 56:7 - Gemensamhetsboende.

Ägare/nyttjanderättshavare är enligt 2 kap. 2 § (LSO) skyldig att i skälighets omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

Med stöd av 5 kap. 2 § andra och tredje styckena (LSO) föreläggs ni att, **vid vite om 600 000 kr**, vidta nedan angivna åtgärder snarast, **dock senast 2017-09-29**. Observera att detta föreläggande är förenat med nyttjandeförbud, se meddelande nedan. Med stöd av 10 kap. 4 §, andra stycket (LSO), gäller detta beslut även om det överklagas. **Efterkontroll kommer att ske 2017-09-29 klockan 10:00.** Är åtgärderna inte vidtagna vid efterkontrollen kommer räddningsnämnden att överlämna ärendet till Förvaltningsrätten för utdömande av vite, med hänvisning till lag (1985:206) om vite.

Detta beslut kan skriftligen överklagas enligt bilaga.

Tillsynsför rättare: Johan Thell, Brandinspektör	Datum för tillsyn: 2017-01-27
---	----------------------------------

Byggnadsbeskrivning

Byggnaden är uppförd 1975 som ett enfamiljshus. Byggnaden är i två plan med stomme och bjälklag och ytterfasad i trä samt yttertak i tegel. Byggnaden kan hänföras till byggnadsklass Br3 enligt definition i Boverkets byggregler. På plan 1 finns sex boenderum samt gemensamt kök, matplats, badrum samt tvättstuga. Plan 2 har fyra boenderum samt gemensamt kök, matsplats och badrum. Från plan 1 finns en öppen trappa upp till plan 2. I varje boenderum samt i gemensamhetsutrymmena finns brandvarnare. En 2 kg pulverbrandsläckare finns i tvättstugan.

Utrymningen från boenderummen på plan 1 kan ske via gemensamhetsutrymmet vidare ut i det fria via huvudentré alternativt via fönster från respektive boenderum. Från boenderum på plan 2 kan utrymning endast ske via gemensamhetsutrymmet till invändig trappa och ut i det fria via huvudentré på plan 1.

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten är ett gemensamhetsboende med 10 boende som disponerar varsitt boenderum. De boende har även tillgång till gemensamt kök, matplats och tvättstuga. Hyresavtal skrivs med varje enskild person. I dagsläget har de som bor i huset bott där från 2,5 år till 6 månader.

Då personerna som vistas i byggnaden förväntas ha god lokalkännedom, förutsättningar för att sätta sig själva i säkerhet men inte förväntas vara vakna hänförs boendet till verksamhetsklass 3B enligt Boverkets byggregler.

Bakgrund

Uppsala brandförsvaret genomförde 2017-01-27 tillsyn enligt LSO på Årsta 56:7 - Gemensamhetsboende. Vid tillsynen kontrollerades verksamhetens systematiska brandskyddsarbete (SBA) samt stickprov av brandskyddet genomfördes i lokalerna.

Vid tillsynen kunde flertalet brister i byggnadens brandskydd konstateras vilket föranledde brandförsvaret att besluta om föreläggande om åtgärder i syfte att åstadkomma ett skäligt brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor 2 kap. 2 §. Vidare konstaterades det att brandskyddet i byggnaden inte var anpassat till den verksamhet som bedrevs och att bristernas karaktär och omfattning var av den grad att det fanns en överhängande risk för att det i händelse av en brand skulle inträffa allvarliga personskador eller i värsta fall att personer skulle omkomma. Med anledning av detta förenades föreläggandet även med nyttjandeförbud.

2017-02-04 genomförde brandförsvaret ett besök på fastigheten med avsikt att kontrollera om nyttjandeförbudet efterlevts. Vid besökstillfället konstaterades att samtliga de tidigare boende utom en var utflyttade.

Gemensamhetsboendet hade därmed upphört och byggnaden brukades som enbostadshus.

Då tiden för att åtgärda bristerna gått ut genomförde brandförsvaret 2017-05-08 efterkontroll för att kontrollera huruvida bristerna åtgärdats, alternativt om byggnaden inte längre nyttjades som gemensamhetsboende. Vid efterkontrollen konstaterades att inga åtgärder utförts samt att övre plan återigen nyttjades som gemensamhetsboende för fyra personer.

Meddelande om nyttjandeförbud

Då byggnaden vid tiden för efterkontroll nyttjades som gemensamhetsboende och samtliga brister kvarstår (se punkter nedan) understryker brandförsvaret att byggnaden även fortsättningsvis är förlagd med nyttjandeförbud, vilket innebär att **byggnaden i sitt nuvarande utförande inte får nyttjas som gemensamhetsboende**, tills dess att samtliga i föreläggandet angivna brister är åtgärdade. Detta med anledning av att brandskyddet i byggnaden inte är anpassat till den verksamhet som bedrivs och att bristernas karaktär och omfattning är av den grad att det finns en överhängande risk för allvarliga personskador och i värsta fall att personer omkommer i händelse av en brand. Fastighetsägare meddelades muntligen vid efterkontrollen om att nyttjandeförbudet fortfarande gäller.

Brist 1: Alternativ utrymningsväg	
Motiv	Byggnader ska utformas så att personer ges möjlighet att vid brand utrymma till säker plats utan att utsättas för nedfallande byggnadsdelar, hög temperatur, hög värmestrålning, giftiga brandgaser eller dålig sikt. För att möjliggöra tillfredställande utrymning ska det i lokaler där personer vistas mer än tillfälligt finns tillgång till minst två av varandra oberoende utrymningsvägar. Finns endast en utrymningsväg kommer brand och brandgaser i anslutning till denna kraftigt försvåra och i värsta fall omöjliggöra en utrymning i händelse av brand.
Brist	Alternativ utrymningsväg från samtliga boenderum på plan 2 saknas.
Åtgärd	Det ska tillses att utrymning kan ske på ett tillfredställande sätt. En alternativ utrymningsväg från boenderummen på plan 2 ska anordnas. Exempelvis kan en alternativ utrymningsväg anordnas genom att montera en utvändig utrymningstrappa med tillgång via dörr från gemensamhetsutrymmet på plan 2.
Vägledning för vår bedömning	Åtgärden har skälighetsbedömts i enlighet med 2 kap. 2§ lag om skydd mot olyckor. Vägledning för brandförsvarets bedömning har hämtats från bland annat BBR 24, handböcker och de erfarenheter organisationen besitter.

Brist 2: Brandcellsindelning
Motiv Brand och brandgaser ska inte kunna sprida sig obehindrat i en byggnad. För att möjliggöra och ge tillräcklig tid till utrymning samt begränsa konsekvenserna till följd av brand är därför en byggnad indelad i brandceller. Exempelvis ska utrymningsvägar, trapphus, våningsplan, boenderum med mera avskiljas med brandcellsgränser. En brandcellsgräns är en byggnadsdel, inklusive rörgenomföringar och anslutningar till omgivande byggnadsdelar, som uppfyller kraven på avskiljande förmåga i en viss brandteknisk klass. För gemensamhetsboenden (verksamhetsklass 3B) ska brand och brandgasspridning begränsas mellan varje boenderum i lägst klass EI30. Dessutom ska varje grupp av boenderum (max sex personer) vara utformad som en brandcell i lägst brandteknisk klass EI60. Om byggnadsdelar i brandcellsgränser, inklusive ventilationssystem, inte har en funktion som upprätthåller avskiljande förmåga under avsedd tid kommer brand och brandgaser snabbt spridas mellan boenderum och till kommunikations- och utrymningsvägar vilket försvårar eller i värsta fall omöjliggör en utrymning.
Brist - Byggnadens boenderum är inte utförda som egna brandceller då dörrar till boenderum samt tak och i vissa fall väggar inte upprätthåller någon brandteknisk klass. - Våningsplanen står i öppen förbindelse med varandra genom en invändig trappa. Därmed finns ingen brandteknisk avskiljning mellan våningsplanen.
Åtgärd - Det ska säkerställas att varje enskilt boenderum är avskilt i lägst brandteknisk klass EI30 samt varje grupp av boenderum med max sex boende ska avskiljas i lägst brandteknisk klass EI60. Samtliga byggnadsdelar i brandcellsgränser inklusive dörrparti ska utformas så avskiljande förmåga upprätthålls under avsedd tid. - Våningsplanen ska brandtekniskt avskiljas i lägst brandteknisk klass EI30.
Vägledning för vår bedömning Åtgärden har skälighetsbedömts i enlighet med 2 kap. 2§ lag om skydd mot olyckor. Vägledning för brandförsvarets bedömning har hämtats från bland annat BBR 24, handböcker och de erfarenheter organisationen besitter.

Brist 3: Tidig indikering av brand
Motiv
I en byggnad med gemensamhetsboende är ett brand- och utrymningslarm som ger en tidig indikering och varseblivning en förutsättning för att de boende ska ha möjlighet att utrymma innan kritiska förhållanden uppstår. För att få en tidig indikering ska brandlarmet övervaka boenderum, utrymnings- och kommunikationsvägar samt utrymmen med särskilda brandrisker exempelvis kök och tvättstuga. Larmsystemet ska utformas med sådana egenskaper att det med hög tillförlitlighet har förmåga att detektera brand samt avge utrymningssignal. Systemets funktion ska upprätthållas även vid strömbortfall samt automatiskt avge felsignaler vid fel i ledningsnätet eller strömförsörjningen. Finns inget brand- och utrymningslarm ges ingen tidig indikering eller varning för de boende varpå en utrymning avsevärt kan fördröjas eller i värsta fall förhindras innan kritiska förhållanden uppstår.
Brist
Byggnaden saknar ett brand- och utrymningslarm för tidig indikering och varseblivning i händelse av brand. Befintlig brandvarnare i gemensamhetsutrymmet på plan 1 var vid tillsynen ej i funktion.
Åtgärd
Byggnaden ska förses med ett brand- och utrymningslarm. Brandlarmets övervakning ska vara i boenderum, kommunikations- och utrymningsvägar, gemensamhetsutrymmen samt utrymmen med särskilda brandrisker exempelvis kök och tvättstuga. Utrymningslarmets hörbarhet ska vara sådan att signaler kan uppfattas i alla delar av byggnaden där personer kan vistas mer än tillfälligt. I rum med sovande personer ska ljudnivån vid huvudkudden för den sovande vara minst 75 dB. Tillförlitligheten och förmågan hos det automatiska brand- och utrymningslarmet kan verifieras enligt SBF 110:7 och Utrymningslarm 2015. Komponenterna i larmet kan verifieras enligt SS-EN 54.
Vägledning för vår bedömning
Åtgärden har skälighetsbedömts i enlighet med 2 kap. 2§ lag om skydd mot olyckor. Vägledning för brandförsvarets bedömning har hämtats från bland annat BBR 24, SBF 110:7, Utrymningslarm 2015, handböcker och de erfarenheter organisationen besitter.

Brist 4: Nödbelysning
Motiv
Det ska från en byggnad vara möjligt att utrymma på ett snabbt och säkert sätt i händelse av brand, även vid ett strömavbrott. För att möjliggöra utrymning vid ett strömavbrott ska nödbelysning finnas i gemensamhetsboenden i korridorer och trapphus avsedda för utrymning.
Brist
Nödbelysning saknas helt i byggnaden.
Åtgärd
Korridorer, trappor och övriga vägar till utrymning ska förses med nödbelysning. Nödbelysningen ska fungera även vid strömbortfall i minst 60 minuter. Belysningsstyrkan ska inte vara lägre än 1 lux längs med utrymningsvägens centrumlinje. För att minska risken för fall bör belysningsstyrkan i trappor vara minst 5 lux i gånglinjen. Utformning enligt svensk standard, SS-EN 1838.
Vägledning för vår bedömning
Åtgärden har skälighetsbedömts i enlighet med 2 kap. 2§ lag om skydd mot olyckor. Vägledning för brandförsvarets bedömning har hämtats från bland annat BBR 24, handböcker och de erfarenheter organisationen besitter.

Brist 5: Släckutrustning
Motiv
För att en släckinsats ska kunna påbörjas i ett tidigt skede i händelse av brand ska det finnas tillgång till släckutrustning. Släckutrustningen ska ha de egenskaper och den effektivitet som krävs för att möjliggöra en tidig släckinsats i den lokal den är tänkt att användas i. För att säkerställa att en handbrandsläckare är i funktionsdugligt skick ska underhåll utföras minst en gång per år av person med behörig kompetens.
Brist
- Årligt underhåll hade ej genomförts på handbrandsläckare i byggnaden.
Åtgärd
- Släckutrustning i form av handbrandsläckare ska monteras i gemensamhetsutrymmet på båda våningsplanen. Underhåll ska utföras på befintlig handbrandsläckare. Underhållet ska utföras av person med behörig kompetens. Detta ska sedan fortlöpande ske på samtliga handbrandsläckare minst en gång per år.
Vägledning för vår bedömning
Åtgärden har skälighetsbedömts i enlighet med 2 kap. 2§ lag om skydd mot olyckor. Vägledning för brandförsvarets bedömning har hämtats från bland annat Statens räddningsverks allmänna råd om systematiskt brandskyddsarbete (SRVFS 2004:3), SS3656 - Svensk standard Handbrandsläckare - Underhåll och omladdning, handböcker och de erfarenheter organisationen besitter.

Brist 6: Systematiskt brandskyddsarbete	
Motiv	Enligt 2 kap. 2 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Åtgärderna kan vara av teknisk eller organisatorisk karaktär. För att uppfylla dessa krav ska ett systematiskt och kontinuerligt brandskyddsarbete bedrivas och dokumenteras. I det systematiska brandskyddsarbetet ingår att säkerställa att utföra och dokumentera regelbundna egenkontroller av brandskyddet.
Brist	De egenkontroller av brandskyddet som i dagsläget utförs i byggnaden (årlig kontroll av brandvarnare och släckutrustning) är inte i tillräckliga vilket flertalet av de i föreläggandet nämnda brister visar på.
Åtgärd	Regelbundna egenkontroller av brandskyddet ska utföras och dokumenteras. I egenkontrollen ska exempelvis kontroller av system för tidig indikering, släckutrustning, utrymningsvägar, förvaring av brännbart material inne och utomhus, m.m. ingå.
Vägledning för vår bedömning	Åtgärden har skälighetsbedömts i enlighet med 2 kap. 2§ lag om skydd mot olyckor. Vägledning för brandförsvarets bedömning har hämtats från bland annat Statens räddningsverks allmänna råd om systematiskt brandskyddsarbete (SRVFS 2004:3), handböcker och de erfarenheter organisationen besitter.

Utöver bristerna ovan vill Brandförsvaret även uppmärksamma följande:
Brandförsvaret vill göra er uppmärksamma på att det är ni som fastighetsägare, verksamhetsutövare och/eller brukare som själva bär ansvaret för att säkerställa att ni uppfyller gällande lagar och regler. Brandförsvaret genomför endast stickprovskontroller av brandskyddet och således kan det finnas allvarliga brister i ert brandskydd som inte uppmärksammats av brandförsvaret. Brandförsvarets tillsyn fråntar er inte ert eget ansvar.

BILAGA – Hur man överklagar räddningsnämndens beslut

Om ni inte är nöjd med räddningsnämndens beslut kan ni överklaga detta skriftligt till Länsstyrelsen i Uppsala län inom tre veckor från den dagen ni har tagit del av beslutet.

Överklagandet ska ställas till Länsstyrelsen i Uppsala län men adresseras till **räddningsnämnden**. Adressen till räddningsnämnden är:

Uppsala Kommun
Räddningsnämnden
753 75 Uppsala

Har överklagandet kommit in i rätt tid kommer handlingarna i ärendet att skickas vidare till Länsstyrelsen, om inte räddningsnämnden ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

I skrivelsen skall anges vad i beslutet som överklagas samt ärendets diarienummer (Dnr). Redogör varför ni anser att beslutet är felaktigt och hur ni anser att beslutet bör ändras. Bifoga eventuella handlingar som ni anser styrker era argument.

Skrivelsen ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer dagtid. Anlitar ni ombud kan ombudet underteckna skrivelsen, men sänd i så fall med en fullmakt.

